

Kamil Bradliński

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

kamil.bradlinski@gmail.com

ORCID: 0000-0001-9413-4816

Magdalena Dąbrowska

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

magdadabrowska13@interia.pl

ORCID: 0000-0003-2274-7394

Prawne konsekwencje śmierci posiadacza rachunku bankowego

Legal consequences of the death of a bank account holder

SUMMARY

The purpose of this article is to discuss the problem related to bank account contracts – specifically the legal consequence of the account holder. The subject matter includes the death of both the holder and the co-owner of the bank account. With the moment when the bank learns about the death of the holder, the account is blocked or closed and the money (usually) goes to a specially created account. The bank is also obliged, in connection with the death of the account holder, to pay the amount spent on his funeral from the funds accumulated on the account.

Keywords: bank account, legal succession, account, inheritance.

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 51a Ustawy Prawa bankowego¹ osoby fizyczne mogą otwierać w banku wspólne konta i jeśli umowa nie stanowi inaczej, każdy z współposiadaczy rachunku może samodzielnie dysponować zgromadzonymi na nim środkami. Ra-

---

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe (Dz.U. 1997 nr 140 poz. 939).

chunek bankowy zgodnie z artykułem 725 ustawy Kodeksu cywilnego² jest umową, przez którą bank zobowiązuje się względem posiadacza rachunku, na czas zarówno oznaczony jak i nieoznaczony, do przechowywania jego środków pieniężnych oraz, jeżeli umowa tak stanowi, do przeprowadzania na jego zlecenie rozliczeń pieniężnych. Stałe podnoszenie poziomu zabezpieczeń przez instytucje finansowe spowodowało, że jest on sposobem zapewniającym spore bezpieczeństwo przed ewentualną kradzieżą. Niezaprzeczalnie wpłynęło to na fakt, iż na przestrzeni lat rachunek bankowy stał się coraz bardziej powszechnym sposobem gospodarowania zasobami finansowymi. Z tego powodu temat, który porusza kwestie następstwa śmierci jego posiadacza, jest zagadnieniem godnym uwagi. Dlatego też celem niniejszego eseju będzie ukazanie, iż istnieją prawne konsekwencje śmierci posiadacza takowego rachunku oraz przedstawienie ich.

SPADEK POSIADAJĄCY RACHUNEK BANKOWY

Zgodnie z artykułem 992 § 1 Kodeksu cywilnego prawa i obowiązki określone umową rachunku bankowego wchodzić co do zasady w skład spadku. Spadkobiercy posiadacza rachunku bankowego nabywają spadek z chwilą otwarcia spadku³, co następuje w momencie śmierci spadkodawcy⁴. Nie zmienia to jednak faktu, iż względem banku jako osoby trzeciej, która nie rości sobie praw do spadku, spadkobierca posiadacza rachunku bankowego może udowodnić swoje prawa, wynikające z dziedziczenia, tylko postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza⁵. Należy przez to rozumieć, że spadkobiercy nie mogą podejmować żadnych czynności związanych z rachunkiem bankowym aż do momentu uzyskania postanowienia sądu lub aktu poświadczenia dziedziczenia. Dodatkowo, ze względu na obowiązek zachowania tajemnicy bankowej, bank nie może udzielić im nawet informacji dotyczących tego rachunku⁶. Jest to sytuacja uciążliwa, gdy rachunek bankowy był wykorzystywany przez posiadacza przy prowadzeniu działalności gospodarczej, a uzyskanie odpowiedniego dokumentu przedłuża się w czasie. Takiej sytuacji można zapobiec poprzez zawarcie umowy rachunku wspólnego bądź też udzielenie pełnomocnictwa niegasnącego wraz ze śmiercią mocodawcy, co może nastąpić, gdy zastrzeżenie takie ma uzasadnienie w treści umowy rachunku banko-

² Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93).

³ Art. 925 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2018 roku poz. 1025, 1104, 1629, 2073, 2244, z 2019 roku poz. 80).

⁴ Art. 924, *Ibidem*.

⁵ Art. 1027, *Ibidem*.

⁶ M. Wałasik, *Zabezpieczenie spadku obejmującego rachunek bankowy*, „Przełęcz Sądowy” 2010, nr 1, s. 51–52.

wego. Jeżeli chodzi o rachunek wspólny, prowadzony dla osób fizycznych, to co do zasady istnieje możliwość samodzielnego dokonywania czynności dotyczących rachunku bankowego, w tym dysponowania zgromadzonymi na nim środkami pieniężnymi⁷. Natomiast czynności podjęte w związku z rachunkiem bankowym przez pełnomocnika, odnoszą skutek wobec spadkobierców. Wynika to z faktu, że taki pełnomocnik w zasadzie działa w ich imieniu i na ich rzecz⁸. Należy jednak zaznaczyć, że wypłata środków z rachunku bankowego przez pełnomocnika po śmierci posiadacza rachunku, a przed poinformowaniem banku o śmierci posiadacza, może skutkować roszczeniem ze strony banku o naprawienie szkody lub nawet oskarżeniem o dokonanie oszustwa na szkodę banku⁹.

DYSPOZYCJA WKŁADEM NA WYPADEK ŚMIERCI

Wyjątkiem od zasady, że po śmierci posiadacza rachunku środki znajdujące się na nim wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku, jest dyspozycja na wypadek śmierci. Zgodnie z art. 56 Prawa bankowego dyspozycja wkładem na wypadek śmierci polega na tym, że posiadacz rachunku bankowego oszczędnościowego, czyli rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej¹⁰, może polecić na piśmie bankowi dokonanie wypłaty z rachunku określonej kwoty pieniężnej wskazanym przez siebie osobom. Wyżej wspomnianymi osobami mogą być wyłącznie: małżonek, wstępni, zstępni lub rodzeństwo posiadacza rachunku. Dodatkowo kwota wypłaty nie może być wyższa niż dwudziestokrotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, ogłaszane przez Prezesa GUS za ostatni miesiąc przed śmiercią posiadacza rachunku¹¹. W IV kwartale 2018 roku wynosiło ono 5071,25 zł¹². Możliwe jest wydanie dyspozycji rozrządzającej kwotą niższą. Należy jednak podkreślić, że kwota wypłacana na podstawie dyspozycji nie wchodzi do spadku po zmarłym posiadaczu rachunku¹³.

Instytucja ta stanowi pewną normę rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci. Jest możliwe wydanie więcej niż jednej dyspozycji, także w różnych bankach, jednakże łączna ich wartość nie może przekroczyć ustawowego limitu. Gdyby jednak

⁷ M. Walasik, *op. cit.*, s. 52.

⁸ *Ibidem*.

⁹ <https://www.skef.pl/srodki-zgromadzone-na-rachunku-bankowym-a-smierc-jego-wlasciciela>, dostęp: 10.05.2019.

¹⁰ A. Kawulski, *Prawo bankowe. Komentarz*, Warszawa 2013, Art. 56.

¹¹ W. Góralczyk (red.), *Problemy współczesnej bankowości*, wyd. LEX, Warszawa 2014.

¹² Obwieszczenie GUS z dnia 18 stycznia 2019 roku w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2018 roku.

¹³ *Ibidem*.

do takowego przekroczenia doszło, wtedy zgodnie z art. 56 ust. 4 ustawy Prawa bankowego dyspozycja wydana później ma pierwszeństwo przed dyspozycją wydaną wcześniej. Osoby, którym na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci wypłacono kwoty z naruszeniem wyżej wspomnianego ustępu 4, są zobowiązane zgodnie z art. 56 ust. 6 ustawy Prawa bankowego do ich zwrotu spadkobiercom posiadacza¹⁴. Wskazuje się, iż przepis ten stanowi samodzielną podstawę normatywną żądania zwrotu, czyniąc zbędne sięganie do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu. Problem ten ma przede wszystkim miejsce, gdy posiadacz rachunku złożył dyspozycję na wypadek śmierci w kilku bankach na wysokość przewyższającą dopuszczalny limit. Banki nie dysponują bowiem takim systemem wymiany informacji, aby w każdym wypadku ustalić prawidłowość dyspozycji posiadacza. Literatura wskazuje różne możliwości rozwiązania wyżej wspomnianego problemu, jednak, aby mogły być zastosowane w praktyce, wymagają one interwencji ustawodawcy. Należałoby zatem postulować konieczność modyfikacji art. 56 ustawy Prawa bankowego i doprecyzowania sposobu postępowania banków w sytuacji, w jakiej posiadacz rachunku dokonał dyspozycji w kilku bankach¹⁵.

Dyspozycja jest jednostronną czynnością prawną, a uprawnienie do jej dokonania wynika bezpośrednio z ustawy, a nie umowy. To sprawia, że może być ona w każdej chwili przez posiadacza rachunku zmieniona lub odwołana na piśmie i nie zależy przy tym od zgody banku¹⁶. Celem wprowadzenia takiego rozwiązania do polskiego porządku prawnego było stworzenie możliwości przekazania wartości majątkowych na wypadek śmierci w sposób prawnie skuteczny, jednak uproszczony, omijając reżim prawa spadkowego oraz obowiązek uzyskania stwierdzenia nabycia spadku¹⁷. Dyspozycja na wypadek śmierci nie może być zrealizowana w wypadku dokonania zajęcia środków na rachunku¹⁸.

WYPŁATY Z RACHUNKU BANKOWEGO NA RZECZ ORGANU RENTOWEGO PO ŚMIERCI POSIADACZA RACHUNKU

Zgodnie z art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawa bankowego w przypadku śmierci posiadacza rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej, bank ma obowiązek wypłacić z tych rachunków bankowych równowartość wpłat na rachunki dokonane

¹⁴ *Ibidem*.

¹⁵ A. Kawulski, *op. cit.*, Art. 56.

¹⁶ E. Rutkowska-Tomaszewska, *Bankowość konsumencka. Dyspozycja wkładem na wypadek śmierci i inne wypłaty z rachunku oszczędnościowego po śmierci posiadacza*, [w:] *Problemy współczesnej bankowości*, pod red. W. Góralczyk, LEX 2014.

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ A. Kawulski, *op. cit.*, Art. 56.

przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenie w stanie spoczynku, które za okres po śmierci posiadacza rachunku nie przysługiwały¹⁹. Regulacja ta ma umożliwić odzyskanie nienależnie wypłaconych świadczeń po śmierci emerytów lub rencistów w przypadkach niepowiadomienia organu rentowego o śmierci świadczeniobiorcy lub powiadomienia o tym fakcie z opóźnieniem. Ma to na celu zapobieżenie praktykowanym dotychczas przez banki odmowom wypłat z powołaniem się na brak podstawy prawnej i tajemnicę bankową. Należy zauważyć, że kategorię brzmienia artykułu 55 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawa bankowego – „bank jest obowiązany wypłacić” – nakłada na banki obowiązek zadośćuczynienia wnioskowi organu rentowego. Podkreślany jest w piśmiennictwie pogląd, iż bank, który otrzymał wniosek nie jest ani zobowiązany, ani uprawniony do badania jego merytorycznej zasadności. Nie jest on też zobowiązany do poinformowania o zgłoszonym wniosku innych uprawnionych, na przykład spadkobierców posiadacza rachunku. Odmowa wypłaty nie może nastąpić także w związku z powołaniem się na okoliczność, że inna osoba uprawniona kwestionuje zasadność wniosku złożonego przez organ rentowy²⁰.

ŚMIEĆ WSPÓLPOSIADACZA RACHUNKU BANKOWEGO

W przypadku współposiadania rachunku bankowego pewne trudności powstają w sytuacji, gdy jeden ze współposiadaczy rachunku wspólnego umiera, a po tym fakcie bank realizuje dyspozycję żyjącego współposiadacza i dokonuje na jego rzecz wypłaty z tego rachunku, co uniemożliwia zadośćuczynienie późniejszemu żądaniu organu. Powstaje wtedy pytanie, czy w powyższej sytuacji bank może zwolnić się od zwrotu nadpłaconych przez organ rentowy kwot, wskazując osobę, która pobrała wypłatę z rachunku²¹. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że po śmierci współposiadacza pozostały współposiadacz zachowuje takie samo prawo do dysponowania środkami na rachunku, jakie mu przysługiwało w czasie trwania umowy rachunku wspólnego. Zatem zarówno prawem, jak i obowiązkiem banku jest realizowanie jego dyspozycji na dotychczasowych zasadach²². Dodatkowo z art. 57 Prawa bankowego wynika, że z rachunków wspólnych nie można dokonywać zwrotu nadpłaconych kwot organowi rentownemu. W związku z tym, w przypadku rachunku wspólnego, nie ma podstawy prawnej do żądania od banku zwrotu nadpłaconych kwot przez organ rentowy. Wobec tego bank może odmówić zadośćuczynienia takiemu wnioskowi (odrzuć go) zarówno z powołaniem się na brak podstawy prawnej, jak i na

¹⁹ D. Rogoń, [w:] *Prawo bankowe. Komentarz, Tom I i II*, red. F. Zoll, Kraków 2005, art. 55.

²⁰ *Ibidem*.

²¹ *Ibidem*.

²² D. Rogoń, [w:] *Prawo bankowe. Komentarz, Tom I i II*, red. F. Zoll, Kraków 2005, art. 56.

tajemnicę bankową, która obowiązuje wobec żyjącego współposiadacza²³. Bank także jest zwolniony od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w art. 55 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawa bankowego, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu wypłacającego świadczenie lub uposażenie dokonał z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części i jeżeli w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym ten organ wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty. Osoby uprawnione do wypłat po śmierci posiadacza rachunku bankowego to w zależności od konkretnego przypadku: spadkobiercy posiadacza rachunku, beneficjent lub beneficjenci zapisu bankowego, a także osoba, która przedstawiła rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią kosztów pogrzebu posiadacza rachunku. Regulacja ta stanowi wyjątek od obowiązku zachowania tajemnicy bankowej²⁴.

Problematyczna jest jednak sytuacja, gdy uprawniona osoba złożyła dyspozycje dotyczące środków na rachunku, które nie zostały jeszcze wykonane, a do banku nie zdążył wpłynąć jeszcze wniosek organu rentownego dotyczący tego samego rachunku²⁵. Możliwe jest w tym przypadku kilka rozwiązań. Po pierwsze, powstrzymanie się przed wykonaniem dyspozycji osoby uprawnionej, jeżeli jest to jeszcze technicznie realne i zastosowanie się do żądania wniosku organu rentownego. Można także uznać pierwszeństwo dyspozycji osoby uprawnionej i ją wykonać, mimo wpłynięcia wniosku organu rentownego, a następnie postąpić zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy Prawa bankowego. Dodatkowo istnieje możliwość przyjęcia, że ma miejsce zbieg dyspozycji i w takiej sytuacji proporcjonalnie zaspokoić roszczenia osoby uprawnionej i organu rentownego. Za właściwe należy jednak uznać tylko pierwsze rozwiązanie. Priorytetem powinno być żądanie organu rentownego. Nie istnieją natomiast żadne realne podstawy do uznania za prawidłowe wcześniej wspomnianych odmiennych rozwiązań²⁶.

WYPŁATY NA KOSZTY POGRZEBU W PRZYPADKU ŚMIERCI POSIADACZA RACHUNKU BANKOWEGO

Kolejnym odstępstwem od zasady, że środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku, jest sytuacja, w której bank ma obowiązek wypłacić z rachunków, których posiadaczem był zmarły, kwotę wydatkowaną na jego koszty pogrzebu osobie, która przedstawiła rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią kosztów w kwocie nieprzekraczającej

²³ *Ibidem*.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ D. Rogoń, *op. cit.*

kosztów urządzenia pogrzebu zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku. Kwota wypłacona na koszty pogrzebu nie wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku²⁷. Należy przyjąć, że bank powinien wypłacać kwotę tylko i wyłącznie wskazaną mu w rachunkach i nie jest zalecane, aby opierał się na oświadczeniach osób, które pokryły koszty pogrzebu. Osoba uprawniona do wypłaty powinna udowodnić, że to właśnie ona poniosła koszty pogrzebu. Takim potwierdzeniem będzie wystawienie faktury na tę osobę. W wypadku rachunku, który nie zawiera danych dotyczących tej osoby, dowodem może być np. wyciąg z rachunku bankowego potwierdzający dokonanie zapłaty za ten rachunek albo potwierdzenie dokonania zapłaty kartą płatniczą w zakładzie pogrzebowym²⁸. Aby uniknąć sytuacji, gdy osoba, która pokryła koszty pogrzebu występuje do kilku banków, gdzie zmarły posiadał rachunki, w celu zwrotu poniesionych przez nią wydatków, banki powinny przyjmować tylko i wyłącznie oryginały rachunków potwierdzających pokrycie kosztów pogrzebu. Dodatkowo w przypadku zwrotu tych dokumentów, należy zadbać o dokonanie na nich odpowiednich adnotacji potwierdzających wypłatę. Jednakże, gdy osoba przedstawiająca rachunki otrzyma wypłatę w kilku bankach, a kwota ta będzie przewyższała koszty pogrzebu, wtedy spadkobiercom przysługuje odpowiednie wobec tej osoby roszczenie o zwrot kwoty przewyższającej wysokość rachunków na pokrycie kosztów²⁹. Bank ponosiłby odpowiedzialność jedynie wówczas, gdyby wypłacił kwotę na pokrycie kosztów pogrzebu mimo świadomości, że takiej wypłaty dokonał już inny bank lub w momencie wypłacenia kwoty wyższej niż przedstawiona na rachunkach przez osobę, która pokryła koszty pogrzebu³⁰. Problematyczna jest tutaj kwestia, kiedy oprócz zwrotu kosztów pogrzebu, powstają także obowiązki wypłat wynikających z innych tytułów prawnych, a nie ma wystarczających środków na rachunku bankowym. Dlatego każde ze świadczeń powinno mieć równe prawo oraz być pokryte w sposób proporcjonalny³¹.

CENTRALNA INFORMACJA O RACHUNKACH

Szacuje się, że w Polsce na „rachunkach widmo” zdeponowanych jest nawet kilkanaście miliardów złotych³². Powodem jest głównie niewiedza bliskich i trudności w uzyskaniu przez nich informacji o rachunkach posiadanych przez osobę zmarłą. W nowelizacji prawa bankowego z 2016 roku postanowiono uregulować

²⁷ A. Kawulski, *op. cit.*, Art. 55.

²⁸ *Ibidem.*

²⁹ *Ibidem.*

³⁰ A. Kawulski, *op. cit.*, Art. 55.

³¹ *Ibidem.*

³² <https://finanse.rankomat.pl/poradniki/smierc-wlasciciela-konta-co-zrobic/>, dostęp: 12.05.2019.

tą kwestię w sposób nowatorski i racjonalny. Utworzona została instytucja Centralnej Informacji o Rachunkach, która jest prowadzona przez same banki³³. Daje to możliwość uzyskania zbiorczej informacji o rachunkach bankowych i rachunkach w SKOK-ach oraz rachunkach, których osoba zmarła była współposiadaczem (bez danych współposiadacza) przez: posiadacza rachunku będącego osobą fizyczną (oczywiście przed jego śmiercią), osobę, która uzyskała tytuł prawny do spadku po posiadaczu rachunku oraz zarządcę sukcesyjnego. Informacja ta dotyczy samego posiadania otwartych i zamkniętych rachunków, bez ujawniania ich salda. Wniosek o taką informację można złożyć w dowolnym SKOK-u lub banku. Cała operacja powinna być wykonana w ciągu 3 dni. Instytucja Centralnej Informacji o Rachunku w znaczący sposób ułatwia odszukanie wszystkich rachunków, których posiadaczem była osoba zmarła, a tym samym pozwala szybciej rozpocząć starania o uzyskanie zdeponowanych na nich środków. Warto wspomnieć, że informację o swoich rachunkach może uzyskać każda żyjąca osoba, co usprawnia ich kontrolę, np. poprzez sprawdzenie, czy dany rachunek jest już rzeczywiście zamknięty. Uzyskanie informacji jest odpłatne, lecz opłata ta nie może być wyższa niż koszt wygenerowania takiej informacji³⁴. Zazwyczaj waha się ona od kilku do kilkudziesięciu złotych (najtańszy EuroBank – 6 zł, najdroższy ING Bank Śląski – 60 zł).

PODSUMOWANIE

Podążając za losami poszczególnych nowelizacji prawa bankowego, można zauważyć, że nowelizacja z 1 lipca 2016 roku była swoistą rewolucją. Umożliwienie wyboru dziesięcioletniego okresu, w którym beczynność posiadacza rachunku nie powoduje automatycznie rozwiązania umowy z bankiem, prawny nakaz informowania przez banki swoich klientów o możliwości wydania dyspozycji na wypadek śmierci oraz stworzenie prostego i skutecznego rozwiązania kwestii kont „zapomnianych” – Centralnej Informacji o Rachunkach – pokazuje, że można opracować prawo przyjazne obywatelom. Potwierdzenie można znaleźć zarówno w piśmiennictwie, orzecznictwie jak i artykułach naukowych. Warto podkreślić również bliski związek następstwa prawnego środków pieniężnych na rachunkach bankowych z następstwem na gruncie prawa spadkowego. Jednakże, mimo licznych podobieństw, równie widoczne są odstępstwa. Mowa tutaj o dyspozycji wkładem na wypadek śmierci czy wypłacie na koszty pogrzebu lub na rzecz organu rentownego. Widoczna jest także duża swoboda posiadacza rachunku bankowego umożliwiająca wskazanie osoby lub osób, którym po jego śmierci zostaną wypłacone odpowiednie kwoty pieniężne. Jednakże, mimo iż wolność ta jest spora,

³³ Art. 92bb ustawy Prawo bankowe.

³⁴ Art. 92bc ust. 2 ustawy Prawo bankowe.

to jednak nie nieograniczona. Należy przyznać, że prawne konsekwencje śmierci posiadacza rachunku bankowego są w sposób dostatecznie szczegółowy uregulowane przepisami. Jednak ułatwieniem byłoby uregulowanie kwestii zaspokajania wypłat z rachunku bankowego, który nie posiada wystarczającej ilości środków pieniężnych, oraz dokonywania dyspozycji na wypadek śmierci w kilku bankach. Sprawiłoby to, iż przepisy stałyby się bardziej przejrzyste i łatwiejsze w stosowaniu.

BIBLIOGRAFIA

Akty prawne

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe (Dz.U. 1997 nr 140 poz. 939).

Opracowania

Góralczyk W. (red.), *Problemy współczesnej bankowości*, wyd. LEX, Warszawa 2014.

Kawulski A., *Prawo bankowe. Komentarz*, wyd. LexisNexis, Warszawa 2013.

Kryszkiewicz M., *Rachunki bankowe po zmarłych: Waloryzacja i odsetki przez nieuwagę posłów*, „Gazeta Prawna”, 29 września 2015 roku, <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/896515,rachunki-uspionouspione-rachunkirachunki-po-zmarlych.html>

Rogoń D., [w:] *Prawo bankowe. Komentarz, Tom I i II*, red. F. Zoll, Kraków 2005.

Szkiela W., *Pełnomocnictwo do rachunku bankowego a śmierć jego posiadacza*, „Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej”, 14 grudnia 2017 roku.

Walasik M., *Zabezpieczenie spadku obejmującego rachunek bankowy*, „Przegląd Sądowy” 2010, nr 1, s. 51–74.

Strony internetowe

<https://www.skef.pl/srodki-zgromadzone-na-rachunku-bankowym-a-smierc-jego-wlasciciela/>, dostęp: 10.05.2019.

<https://finanse.rankomat.pl/poradniki/smierc-wlasciciela-konta-co-zrobic/>, dostęp: 12.05.2019.

STRESZCZENIE

Celem niniejszego artykułu jest omówienie problemu związanego z umowami rachunku bankowego, a konkretnie następstwa prawnego posiadacza rachunku. Problematyka obejmuje śmierć zarówno posiadacza, jak i współposiadacza rachunku bankowego. W momencie, w którym bank dowiaduje się o śmierci posiadacza, rachunek zostaje zablokowany lub zamknięty, a pieniądze (najczęściej) trafiają na specjalnie utworzone konto. Bank ma również obowiązek, w związku ze śmiercią posiadacza rachunku, wypłacić kwotę wydaną na jego pogrzeb ze środków zgromadzonych na rachunku.

Słowa kluczowe: rachunek bankowy, następstwo prawne, konto, dziedziczenie.